

Atlantbib.org yra projektas mokykloms, kuriame dalyvauja mokyklos iš Danijos, Norvegijos, Švedijos, Suomijos, Islandijos, Farerų salų, Grenlandijos, Latvijos, Lietuvos, Šlėzvigo ir samių regionų Skandinavijoje. Tai mažų knygelių projektas, kur mokiniai ir mokytojai kuria temines knygeles, kuriomis nemokamai gali naudotis visos mokyklos. Knygelės yra skaitmeninės, jose skiriamas dėmesys istoriniams, geografiniams, kalbiniams ir kultūriniais skirtumams bei panašumams tarp Šiaurės ir Baltijos šalių. Mokiniai dalyvauja ieškodami informacijos, rašydami, versdami ir įgarsindami knygeles. Tuomet jos paskelbiamos. Jas galima vartyti, skaityti ir klausyti skirtingomis kalbomis, kai kurios išverstos į gestų kalbą. Projektas yra atviras ir visos mokyklos gali rašyti ir versti knygeles, medžiaga skirta priešmokyklinio ugdymo grupėms, 1–8 bei I–IV (gimnazijos) klasių mokiniams www.atlantbib.org.

Atlantbib.org kaip užsienio kalbų mokymo priemonė: struktūra, pritaikymas ir vertė mokymo(si) procese

Atlantbib.org – tai inovatyvi, daugiakalbė skaitmeninė biblioteka, skirta Šiaurės ir Baltijos šalių kultūrinei įvairovei pristatyti ir šiuolaikiškai mokyti (-s) užsienio kalbų. Šios priemonės struktūra, turinio pateikimo būdas bei metodinis potencialas suteikia platų spektrą galimybių tiek mokytojams, tiek mokiniams.

Platformos turinys pagrįstas trumpomis teminėmis elektroninėmis knygelėmis, kurios pateikiamos daugiau nei 20 kalbų – tarp jų ir lietuvių, latvių, estų, islandų, danų, švedų, norvegų, vokiečių, anglų. Kiekviena knygelė pasakoja apie tam tikrą kultūrinį, geografinį ar

socialinį reiškinį – nuo nacionalinių patiekalų ir tradicijų iki istorinių vietovių, gamtos objektų ar sporto šakų.

Kiekvienas tekstas papildytas vertimais į kitas kalbas, iliustracijomis ir garso įrašais, kuriuose tekstą skaito mokyklinio amžiaus gimtakalbiai. Tai leidžia besimokantiems ne tik lavinti skaitymo supratimą, bet ir gerinti klausymo bei tarimo įgūdžius mokantis iš bendraamžių. Tekstų sudėtingumo lygis įvairuoja, todėl mokytojai gali pasirinkti turinį, labiausiai tinkantį jų mokinių amžiui bei kalbų mokėjimo lygiui.

Atlantbib.org gali būti sėkmingai taikoma įvairiais užsienio kalbų mokymo aspektais. Visų pirma, tai puiki priemonė klausymo įgūdžiams lavinti – autentiški gimtakalbių įrašai padeda mokiniams priprasti prie natūralios kalbos tėkmės ir tarties. Antra, skaitymo veiklose mokiniai susipažįsta su kontekstiniu, realiame gyvenime vartojamu žodynu. Trečia, platus temų pasirinkimas skatina ne tik kalbos, bet ir kultūrinės kompetencijos ugdymą – mokiniai lygina šalių tradicijas, geografinius ypatumus, gyvenimo būdą.

Ši platforma taip pat idealiai tinka tarpdisciplininiam mokymuisi – tekstuose integruojami istorijos, geografijos, biologijos, menų ar net sveikos gyvensenos aspektai, leidžiant kurti pamokas, kuriose kalba tampa priemone pažinti pasaulį. Mokytojams papildomai siūlomi metodiniai patarimai bei užduočių pavyzdžiai, padedantys integruoti šį įrankį į ugdymo procesą.

Kalbant apie mokinių poreikius, Atlantbib.org puikiai atliepia jų norą mokytis šiuolaikiškai – interaktyviai, vizualiai patraukliai ir autentiškai. Galimybė savarankiškai rinktis temas, kalbas ar klausytis gimtakalbių suteikia mokymuisi lankstumo, įtraukia ir motyvuoja. Kadangi platforma yra nemokama ir lengvai pasiekama internetu, ją galima naudoti tiek klasėje, tiek savarankiškai namuose.

Apibendrinant galima teigti, jog Atlantbib.org yra vertingas, daugiaplanis įrankis, kurį rekomenduojama įtraukti į užsienio kalbų ugdymo procesą. Jis ugdo ne tik kalbinius, bet ir kultūrinius gebėjimus, skatina savarankiškumą, smalsumą ir tarpdalykinį mąstymą – visa tai atitinka šiuolaikinio mokymo tikslus ir besimokančiųjų lūkesčius.

Jurgita Staliulionienė, Vilnaus Simono Daukanto gimnazijos danų kalbos lektorė,
„Šiaurės kryptimi“ kalbų mokyklos įkūrėja

Atsižvelgiant į bendruosius ir specialiuosius reikalavimus, keliamus vadovėliams ir mokymo priemonėms, Atlantbib knygelėse pateikta tekstinė, vaizdinė, skaitmeninė ir audio

medžiaga padeda siekti užsienio kalbų bendrojoje programoje įvardintų tikslų ir uždavinių bei ugdyti bendroje programoje apibrėžtas mokinių kompetencijas.

Knygelės labiausiai atitinka tokią mokymo priemonę, kuri lavina besimokančiųjų teksto ir klausymo suvokimą. Jose nėra faktinių klaidų, informacija yra patikima, bet pateikiama laisva forma, nes knygelėlių formatas parinktas kaip pramoginis, o knygelėlių koncepcija kaip papildoma edukacinė medžiaga, skirta plėsti mokinių kultūrinį bei kalbinį akiratį.

Knygelėlių autoriai yra patys mokiniai, kurie kuria turinį su specialisto - mokytojo pagalba. Tokia knygelėlių idėja puikiai padeda pritaikyti įgytas mokinių žinias bei skatina ugdyti besimokančiųjų tarpkultūrinį mąstymą, kadangi jaunieji autoriai supranta, kokią svarbią atsakomybę jie turi prieš savo skaitytojus – atveria jiems savo kultūros duris iš savo asmeninės perspektyvos. Knygeles skaito ir jų klausosi kitų užsienio kalbų mokiniai užsienyje. Tokiu būdu jie susipažįsta su dominančios užsienio kalbos vartotojų kultūra, realijomis, kasdienybe, tikrove, rūpimomis temomis ir aspektais vengiant nemalonių ar neigiamų emocijų, aprašymų ar kitų įžeidžiančių temų. Knygelėlių temos labai įvairios. Parinktos pačių jaunųjų autorių, bet yra visada aptartos su mokytoju. Ryšys su užsienio kalbos vartotoju stiprinamas tuo, kad mokiniai patys įgarsina sukurtą tekstą, lavina savo tarimą, dirba ties fonetika.

Neaiškūs terminai yra paaiškinti gana paprasta suprantama kalba, atsižvelgiant į besimokančiųjų amžių. Vizualinė medžiaga parinkta taip, kad geriausiai galėtų pristatyti ne tik suprantamą, bet ir nežinomą reiškinių.

Jelena Koldun, Vilniaus universiteto švedų kalbos dėstytoja ir „Šiaurės kryptimi“ kalbų mokyklos lektorė

„Atlantbib.org“ yra projektas, vienijantis Danijos, Norvegijos, Švedijos, Suomijos, Islandijos, Farerų salų, Grenlandijos, Latvijos, Lietuvos, Šlėzvigo ir samių regionų Skandinavijoje mokyklas. Jo tikslas – kurti, versti, skaityti temines skaitmenizuotas knygeles apie Šiaurės bei Baltijos šalis ar jų regionus, stiprinant tarpkultūrinį bendradarbiavimą.

Skaitmeninių knygelėlių interaktyvumas leidžia tarpusavyje lyginti tą patį tekstą, parašytą skirtingomis kalbomis, atskleidžiant įvairių kalbų panašumus ir skirtumus. Taip pat kai kurios knygelės yra įgarsintos gimtakalbių moksleivių, todėl padeda lavinti klausymo įgūdžius bei taisyklingą tartį.

Knygelės yra skirstomos į tris skirtingus lygius pagal kalbos sudėtingumą ir apima platų temų spektrą apie kiekvienos iš Šiaurės ar Baltijos regionų kultūrą, istoriją, papročius,

geografiją, gamtą, aplinkosaugą, paveldą ir kt. Įvairuoja ir tekstų tipai: nuo mokomojo, publicistinio pobūdžio iki buitinio pasakojimo apie savo mokyklą ar veiklas joje, todėl kiekvienas besimokantysis gali rasti jį dominančią temą ar norimą teksto tipą. Kiekvienos knygelės pabaigoje pateikiamas diskusinis klausimas.

Kai kurios knygelės turi paruoštas ir papildomas užduotis darbui su perskaitytu tekstu. Knygelių kūrimas, vertimas ir skaitymas skatina kūrybiškumą, ugdo pažinimo, komunikavimo, socialines, emocines, sveikos gyvensenos ir skaitmenines kompetencijas bei prisideda prie tarpkultūrinio bendradarbiavimo tarp Šiaurės ir Baltijos regionų

Monika Budrikaitė, Švedų kalbos mokytoja, Vilniaus Simono Daukanto gimnazija
